

20 anys de Convenció: La infància al món (CD)

Autor: BICE (Bureau International Catholique de l'Enfance)

Títol: 20 anys de Convenció: La infància al món (CD)

Edita: Ajuntament de Barcelona, 2008

<http://w3.bcn.es/fitxers/acciosocial/lainfnciaalmon.358.pdf>

Amb motiu de la commemoració dels 20 anys de la Convenció sobre els Drets de l'Infant aprovada a Ginebra el 20 de novembre de 1989, l'Ajuntament de Barcelona ha publicat en format CD uns textos que ens mostren la situació de la infància al món d'ençà 20 anys de l'aprovació de la Convenció.

Ha estat el BICE (*Bureau International Catholique de l'Enfance*) com una de les entitats implicades des dels inicis en el naixement de la Convenció, juntament amb la *Rädda Barnen* i *Défense des Enfants International*, que tenint consciència que els problemes de la infància tenen una dimensió universal ha volgut, en la seva línia d'investigació, fer una nova aportació en el coneixement de la infància al món i dels seus drets, fent així una crida al seu favor, tot apel·lant a la mobilització d'institucions, professionals i ciutadans, en el coneixement i aplicació del text i directrius que emanen de la Convenció sobre els Drets de l'Infant.

Per a l'elaboració dels documents, el BICE va constituir uns grups de treball formats per uns deu experts i investigadors de procedència diversa (d'organitzacions

afins, membres i col·laboradors del BICE sobre el terreny i col·laboradors habituals d'aquesta organització) allà on té delegacions regionals: Àfrica, Amèrica Llatina, Àsia i Europa/CEI.

El motor del seu treball va consistir a donar resposta a tres preguntes: (1) quins avenços s'han assolit en els vint anys de la Convenció, (2) quines situacions més inquietants o inadmissibles encara perduren i (3) quins són els principals desafiaments que tenim davant nostre en l'actual context de mundialització. La intenció d'aquests interrogants va ser la de posar en relleu, en relació amb cadascun dels tres plantejaments, la quantitat de progressos aconseguits, la identificació d'aquelles situacions que demanen una forta mobilització i els reptes que hem d'assumir, així com els factors d'esperança que els poden afavorir (la resiliència, com a capacitat de fer front a circumstàncies adverses, contribueix a posar en pràctica la Convenció). La finalitat última d'aquests quatre textos és la de fer una crida als governs, a totes les organitzacions d'infància, als professionals i responsables d'infància i a l'opinió pública en general en relació amb l'aplicació de la Convenció.

Avenços que s'han esdevingut amb la Convenció

Que la Convenció ha estat un punt d'inflexió en matèria d'infància és una afirmació que les quatre zones d'estudi reconeixen rotundament, alhora que també són reconegudes les dificultats políti-

ques, econòmiques, socials i naturals que han condicionat la seva aplicació. Per a l'Àsia, la Convenció s'ha convertit en una pedra angular, ha significat el desvetllament d'una comprensió més afinada de la infància per la qual se li atorga un especial protagonisme; per a l'Àfrica és un full de ruta; per a l'Amèrica Llatina, ha suposat l'adopció d'una nova mirada sobre la infància i Europa l'ha viscuda com una oportunitat de consens entre diferents sensibilitats jurídiques, polítiques i culturals. La Convenció ofereix una visió global de la infància per reunir en un sol tractat drets civils i drets socials i considerar-los universals i indivisibles.

Situacions crítiques que perduren

En conjunt, arreu del món, els problemes i les causes que originen els malestars dels infants són els mateixos, però els nivells de gravetat, el moment històric en què han aparegut i els trets o dèficits propis de cada zona els perfilen particularitats pròpies en cadascuna de les quatre regions d'estudi.

La pobresa i l'exclusió són problemes presents a l'Àsia, a l'Amèrica Llatina, a l'Àfrica i a Europa, però també les relacions que els adolescents mantenen amb les drogues, la violència, la justícia i el món virtual són comunes.

Altres particularitats pròpies d'una o d'una altra regió agreugen l'estat de la infància, com són les mancances profundes en el terreny de la salut o de l'educació, el treball infantil, els infants del car-

rer o els nens indígenes, la prostitució infantil o les conseqüències que provoquen els conflictes armats, així com la intranquil·litat que han generat algunes catàstrofes naturals.

La responsabilitat dels Estats davant el compliment de la Convenció, malgrat que hi ha una consciència clara de la seva obligació per afrontar els desafiaments futurs, és desigual entre zones per diferents raons, especialment a l'Amèrica Llatina per ser acusada de justificar la seva manca d'aplicació i implicació per falta de recursos econòmics.

En relació amb el tercer interrogant, entre els *reptes de futur* que plantegen els experts cal continuar treballant per donar a conèixer i divulgar la Convenció malgrat els 20 anys transcorreguts; però també cal que cada zona, cada país, tingui en compte el ventall de tractats i documents de les Nacions Unides que fan referència als drets dels infants i els propis. Ha de formar part d'aquest procés un reajustament en la interpretació i realització de les normes que conté el text de la Convenció per arribar a comprendre que formen part dels drets humans universals i inalienables de la persona, extensibles, sense diferències, tant als infants com als adults.

També s'ha visualitzat, com un reclam present i explícit en totes les regions i en qualsevol circumstància, la necessitat de més recursos per satisfer els drets socials, una major participació dels infants, les reformes legislatives, el compromís de la

societat civil i la preservació del dret a no emigrar (Amèrica Llatina).

Finalment, la resiliència, com a capacitat de fer front a circumstàncies adverses, es recull com una contribució a posar en pràctica la Convenció, complementària a les polítiques socials; per recolzar aquesta capacitat, la formació dels treballadors de l'acció social en estratègies que facilitin i estimulin en els infants la capacitat resilient també passa a ser una acció contribuent a l'impuls de la Convenció.

El contingut del CD inclou a més dels informes de la regió europea-CEI, Àsia, Àfrica i Amèrica Llatina, un recull de textos legals (articles de la Convenció sobre els Drets de l'Infant; Protocol facultatiu de la Convenció sobre els Drets de l'Infant relatiu a la venda d'infants, la prostitució infantil i la utilització dels infants en la pornografia; Protocol facultatiu de la Convenció sobre els Drets de l'Infant relatiu a la participació dels infants en els conflictes armats; Resolució 194/III del Parlament de Catalunya, sobre els Drets de la Infància i un índex temàtic dels articles de la Convenció).

Maite Marzo Arpón